

تحریر تمہید القواعد

جلد ۱

فهرست موضوعات

مقدمه شارح

۱۶	 محبت اصلی و نزدیکترین راه آن
۲۳	 تمهید القواعد و مدرسان رسمی آن
۲۵	 برخی مطالب درباره اصل عرفان
۲۵	 یکم. شواهدی بر روش عرفان از آموزه‌های دینی
۳۰	 دوم. فرق عرفان عملی با اخلاق
۳۲	 سوم. معنای اطلاق وجود بر غیر واجب
۳۳	 چهارم. معنای اعتباری بودن ماسوی الله
۳۵	 پنجم. مبادی تصدیقی وحدت وجود
۳۸	 ششم. محدوده معرفت نسبت به خداوند
۴۱-۴۰	 هفتم و هشتم. اصالت وحدت و اعتباری بودن کثرت و تشکیک نمود
۴۳	 نهم. علم اصالی و علم آلی
۴۵	 دهم. اطلاق مقسمی ذات واجب
۴۶	 یازدهم. رهزنی خلط مفهوم و مصداق وجود برای درک وحدت وجود
۵۱	 دوازدهم. نقد برهان آقا شیخ غلامعلی شیرازی بر اثبات وحدت وجود
۵۵	 سیزدهم. طرح برخی معارف عرفان نظری در اخلاق نظری
۵۹	 چهاردهم. نفی کثرت وجود و اثبات کثرت نمود در وحدت وجود
	 پانزدهم. وحدت وجود و وحدت شهود (نقد سخن مرحوم رفیعی قزوینی در تفسیر
۶۰	 وحدت وجود)
۶۴	 شانزدهم. اشاره‌ای به رساله وحدت وجود مرحوم عصار
۶۶	 هفدهم. سید حیدر آملی رحمته الله و توصیف عرفای ناجی و تکفیر صوفی نماها
۷۰	 هجدهم. بیان جامع سید حیدر آملی رحمته الله تکرار در مراتب توحید

۷۳	نوزدهم . اشاره ای کوتاه به تفسیر عرفانی قاعده الواحد
۸۱	بیستم . انسان کامل از نظر قانونی ، ابن فناری ، ابن فارض و سید حیدر آملی رحمته
۹۰	اقرار بزرگان کلام و فلسفه به حقانیت و نفاست علم ارثی و شهودی
۹۴	سخن سید حیدر آملی رحمته در کیفیت فراگیری علم ارثی

تحریر تمهید القواعد

۹۹	تمهیدی درباره منزلت عرفان و مکانت عارف
----	--

خطبه کتاب

۱۱۹	نقش انبیا و رسول خاتم صلی الله علیه و آله در ادراک توحید حقیقی
۱۲۱	بیان مقامات توحیدی در روایات قرب فرائض و نوافل
۱۳۱	ویژگی های تمهید القواعد
۱۳۲	اشارات خطبه کتاب

مقدمه کتاب

۱۴۵	موضوع علم عرفان
۱۴۶	امر اول . موضوعات علوم
۱۵۲	امر دوم . تمایز علوم
۱۵۴	امر سوم . تناسب علوم
۱۵۵	اعم بودن موضوع و اعلی بودن علم عرفان
۱۵۶	اشکالی به اعم بودن موضوع علم عالی و پاسخ آن
۱۶۰	اشکالاتی بر اعم بودن موضوع علم عرفان و پاسخ آنها
۱۶۵	اقدام و ابین بودن موضوع علم عرفان
۱۷۱	عنوان و مفهوم حاکی از موضوع علم عرفان
۱۷۷	اشکالاتی بر عرفان نظری از لحاظ شمول موضوع آن و پاسخ آنها
۱۸۷	اشارات موضوع علم عرفان
۱۹۹	مبادی علم عرفان
۱۹۹	اقسام مبادی علم عرفان و جایگاه اثبات آنها
۲۰۴	میزان عرفان نظری و جایگاه تبیین مبادی تصدیقی آن

۲۲۲	اشارات مبادی علم عرفان
۲۲۷	مسائل علم عرفان
۲۳۴	اشارات مسائل علم عرفان
۲۳۷	مفاهیم و اصطلاحات
۲۳۷	وجود در فلسفه
۲۴۹	نفس الامر
۲۶۹	اشارات بحث نفس الامر
۲۷۴	فتح و مفاتیح
۲۸۵	وجود در عرفان
۲۹۵	معنای لفظ کون
۲۹۵	معنا و اقسام وحدت و کثرت
۳۰۵	مصادیق اقسام وحدت و کثرت
۳۱۰	نسبت کون و وجود
۳۱۵	احکام وحدت حقیقی و اعتباری
۳۱۶	تبیین وحدت و توجیه کثرت
۳۲۹	اشارات مقدمه کتاب

توحید عرفانی و اثبات وحدت شخصی وجود

۳۴۳	روش
۳۴۳	توحید و موحد اساس مسائل عرفانی
۳۵۱	نقل و تقریر برخی اشکالات بر شیوه معرفت عرفانی
۳۵۹	پاسخ به اشکالات بر شیوه معرفت عرفانی
۳۶۵	سر تقسیم مطالب کتاب به حدسی و فکری
۳۷۰	اشارات
۳۷۹	اشترک معنوی وجود
۳۸۴	چند دلیل بر اصالت وجود
۳۹۰	اشارات اشترک معنوی وجود
۳۹۹	وجوب حقیقت وجود
۴۰۹	اشارات وجوب حقیقت وجود

فهرست‌ها

۴۱۵	فهرست آیات
۴۲۳	فهرست روایات
۴۲۵	فهرست اشعار
۴۲۹	فهرست اعلام
۴۳۳	فهرست کتب
۴۳۷	فهرست منابع

تحریر تمہید القواعد

جلد ۲

فهرست موضوعات

۱۳		اطلاق مقسمی حقیقت واجب
۱۶		اشاره اطلاق مقسمی حقیقت واجب
۲۱		ابطال مذهب مشاء درباره «تعیّن واجب در طبیعت خاص واجبی»
۲۱		مذهب مشاء و نقض و نقص براهین عرفاء
۲۷		تحکیم مذهب مشاء، نقل و نقد اشکالات
۲۷		نقل و نقد اشکال اول
۳۵		نقل و نقد اشکال دوم
۴۱		دفاع از عرفا و اشکالاتی بر مذهب مشاء
۴۱		اشکال بنایی: نقض کلیّت و تشخّص و تعیّن طبیعت واجب بر فرض تعین
۴۱		کلی نبودن طبیعت واجب
۴۹		وجوه چهارگانه تشخّص و تعیّن طبیعت واجب
۴۹		وجه اول. تعیّن، عین ذات واجب
۵۰		وجه دوم. تعیّن، مقتضای ذات واجب
۵۱		وجه سوم. صورت معقول نداشتن ذات واجب
۵۲		وجه چهارم. تجرد و عدم اقتران به غیر برای ذات واجب
۶۱		اثبات امتناع تعیّن طبیعت واجب
۷۵		ابطال تشکیک مشایی (منع و معارضه امتناع تعیّن با احتمال تشکیک و پاسخ آن)
		اشکال مبنایی: تنافی وجوه چهارگانه تشخّص و تعیّن طبیعت واجب با وجوب
۸۹		ذاتی
۹۰		اشکال وجه اول و ابطال عینیت تشخّص و تعیّن با ذات واجب
۹۹		اشکال وجه دوم
۱۰۰		تقریر عرفانی «عینیت تشخّص با ذات واجب»

۱۱۱	اشکال وجه سوم و امکان تعقل ذات واجب
۱۱۷	اشکال وجه چهارم و امکان اقتران با غیر برای ذات واجب
۱۲۵	انتساب «اشکال بنایی» گذشته به مختار عرفاء و دفع آن
۱۲۸	اشاره
۱۳۳	نقد های اهل نظر بر مبنای عرفاء و پاسخ آنها
۱۳۳	نقد اول. ناسازگاری «وجوب» وجود مطلق با اطلاق آن
	پاسخ. «وجوب» منتزع از حیثیت اطلاق و مؤکد اطلاق وجود
۱۴۳	نقد دوم. شامل دو اشکال
۱۴۳	اشکال اول. بر شیوه بحث با مدعیان منع و نقض برهان وجوب
۱۴۵	اشکال دوم. تنافی وجوب وجود مطلق آن بر وجود ممکنات
۱۴۷	حدس و فکر و نسبت آنها با جذبه و سلوک
۱۴۹	پاسخ اشکال اول
۱۵۰	اشارات
۱۶۳	پاسخ اشکال دوم
۱۷۵	نقد سوم. نقض «امتناع اختلاف افراد وجود مطلق» به وجود ذهنی
۱۷۶	پاسخ اول. عینیت وجود ذهنی با «وجود خارجی»
۱۷۷	پاسخ دوم. وجود ذهنی، تعینی از هستی مطلق، نه فردی حقیقی
۱۸۳	تنبيه: ناسازگاری «کثرت تبانی وجود مطلق» با دو بنای متفرع بر آن

فروع مسئله توحید: تبیین هویت مطلقه و تعینات آن

۱۹۷	تبرئه از تنزیه و تشبیه (جمع بین تفرقه و جمع)
۲۰۶	اشارات
۲۱۵	حضرت اطلاق ذاتی و نفی اعتبارات
۲۳۱	تعین اول و حقیقت محمدی
۲۳۲	برخی از اصطلاحات عرفانی و مباحث تصویری بحث
۲۳۳	۱. توقیفیت اسماء
۲۳۵	۲. وحدت ذاتی و وحدت حقیقی
۲۳۹	۳. احدیت و واحدیت
۲۴۴	۴. مراد از تعین اول و حقیقت محمدیه

۲۴۶	۵. اسمای اول
۲۴۸	۶. کمال ذاتی و اسمایی
۲۵۲	عدم کثرت و تغایر در نسبت علمیه و نسب اسمای اول
۲۵۷	اشارات بحث تعیین اول
۲۶۷	استجلاء و علم تفصیلی واجب
۲۶۹	فیض اقدس، فیض مقدس و اعیان ثابت
۲۷۲	صور چهارگانه ظهور واجب برای ذات خود
۲۸۱	نقد سخن حکما در علم تفصیلی واجب
۲۹۹	نقض اعتقاد عرفاء در علم تفصیلی واجب به تقابل عاقلیت و معقولیت
۳۱۱	نفس رحمانی
۳۱۶	اشارات بحث نفس رحمانی
۳۲۷	مراتب تعینات استجلائی و عوالم سه گانه
۳۲۷	تعینات استجلائی و ایجاد و خلق
۳۲۹	فعل با واسطه و بی واسطه الهی، (تعیین اول و ثانی و فیض اقدس و مقدس)
۳۳۰	فیض مقدس و عوالم سه گانه
۳۳۵	حضرات خمس
۳۳۹	اشارات
۳۴۹	اشکالات و شبهات ششگانه بر وحدت وجود
۳۴۹	اشکال یکم. استحاله اتصاف هر امری به امکان
۳۵۰	اشکال دوم و سوم. عدم مجال برای «ظهور» و «ایجاب» هر امری
	اشکال چهارم. عدم امتیاز بین ظهورات علمی و عینی و بین عوالم سه گانه عینی
۳۵۳	با یکدیگر
۳۵۴	اشکال پنجم. نفی عالم مثال
۳۵۴	اشکال ششم. درباره اتم بودن ظهور در مراحل دانی فیض و عالم طبیعت
۳۵۹	پاسخ اشکالات شش گانه
۳۵۹	پاسخ اشکال اول
۳۶۷	اشارات
۳۷۵	مراد از لفظ ظهور و پاسخ اشکال دوم و سوم
۳۸۰	اشارات بحث ظهور

۳۸۷	 پاسخ اشکال چهارم
۳۹۱	 اشاره
۳۹۵	 پاسخ اشکال پنجم
۴۰۱	 پاسخ اشکال ششم
۴۰۷	 اشارات
۴۱۳	 دفع اشکال به پاسخ ششم: «تنوع ادراکات» و استکمال انسان و کمال مرگ
۴۲۴	 اشارات بحث تنوع ادراکات

فهرست‌ها

۴۳۱	 فهرست آیات
۴۳۷	 فهرست روایات
۴۳۹	 فهرست اشعار
۴۴۱	 فهرست اعلام
۴۴۳	 فهرست کتب
۴۴۵	 فهرست منابع

تحریر تمہید القواعد

جلد ۲

فهرست موضوعات

موحد و انسان کامل

۱۹	ضرورت و مظهریت تام انسان کامل
۲۰	شمول وحدت حقیقی
۲۱	غلبه وحدت در تعیین اول و غلبه کثرت در مظاهر تفصیلی
۲۳	ظهور حق در صورت اعتدالی
۲۵	انسان کامل، برزخ ربوبیت و عبودیت
۲۸	انسان کامل عامل وحدت عالم
۲۹	اشارات
۳۷	اشکال: شایستگی تعیین اول برای مظهریت کامل
۳۷	پاسخ: فقدان ظهور تفصیلی محض در تعیین اول
۴۵	انسان کامل، غایت حرکت ایجاد و انبعاث ارادی الهی
۴۶	مظهر کلی، چهره بطون و کون جامع، چهره ظهور انسان
۴۷	انسان کامل جامع قوس نزول و صعود
۵۱	ضرورت انسان کامل در هر عصر
۵۳	تفاوت بیان کلام و فلسفه و عرفان در ضرورت انسان کامل
۵۴	اشارات
۵۹	اشکالاتی بر مبادی نظری مظهریت تام انسان
۵۹	اشکال اول: شایستگی تعیین علمی، عقل اول و عالم کبیر برای مظهریت کامل
۶۷	پاسخ اول از محی الدین: امتیاز مشاهده ذات در مظهر خارجی
۶۸	رؤیت حق، نقد و دفاع از پاسخ محی الدین
۷۶	قرب نوافل و مشاهده حق
۸۳	پاسخ دوم: کاستی عقل اول در ارائه واجب

۱۸۶	نقد پاسخ دوم
۱۸۹	اشکال دوم: نفی اصل ظهور
۱۸۹	ا. صور چهارگانه ظهور حق و نفی آنها
۹۰	امکان ظهور «حق متعین به جمیع تعینات» در عالم کبیر
۹۰	ب. عدم جامعیت انسان نسبت به انواع و اشخاص نامتناهی
۹۵	نفی مظهریت عالم کبیر
۹۶	ج. ظهور و محذور توقف کمال واجب بر غیر
۱۰۳	اشکالاتی بر مبانی عرفان عملی و وصول به کون جامع
۱۰۳	اشکال اول. تنافی رهایی از قیود با جامعیت انسان
۱۰۷	اشکال دوم. فقدان کمالات افلاک و کواکب در انسان
۱۱۳	اشکال سوم. استحالة تحصیل کمال مطلق
۱۱۳	دلیل اول. ناتوانی عقل از ادراک کمال مطلق
۱۱۶	دلیل دوم. استحالة تجرد از قیود طبیعی
۱۲۳	اشکال چهارم. آموزه‌های سلوکی و انحراف اعتدال مزاج و فساد ادراکات
۱۳۳	پاسخ اشکالات مظهریت تام انسان کامل
۱۳۳	پاسخ اشکال اول. انسان، مظهر کامل و کون جامع
۱۳۶	عجز سایر تعینات برای مظهریت کامل
۱۴۵	پاسخ اشکال دوم. مظهریت انسان
۱۴۵	ا. مظهریت انسان برای «حق متعین به جمیع تعینات فعلی»
۱۴۷	چند اشکال و پاسخ آنها
۱۵۵	اثبات مظهریت انسان با مبادی طبیعی و حکمی
۱۶۳	ب: ۱. انواع خسیس، صفات سلبی انسان
۱۶۴	۲. وجود جمعی همه انواع و اشخاص در انسان
۱۶۵	اشراف انسان کامل، اشرفیت خاتم و درجات شرافت
۱۷۳	ج. بی‌نیازی واجب در «کمالات ذاتی» از غیر
۱۸۳	پاسخ اشکالات بر مبانی عرفان عملی
۱۸۳	پاسخ اشکال اول. رهایی از قیود، تعدیل قوا و اظهار اطلاق
۱۸۵	پاسخ اشکال دوم: صفات و حرکات افلاک و در بدن انسان
۱۸۶	تطبیق عوالم چهارگانه و انسان

۱۸۹	اشارات
۱۹۵	پاسخ اشکال سوم
۱۹۵	رد دلیل اول، توان عقل برای ادراك حقایق فوق عقلانی
۱۹۵	ادراکات بی واسطه و با واسطه عقلی
۱۹۷	عقل مطلق و مقید
۱۹۹	اشارات
۲۰۵	رد دلیل دوم: دوام مراقبت و حصول تجرد تام و کمال مطلق
۲۰۶	تقید به تعین خاص، حجاب جامعیت
۲۰۷	انسان کامل، آزاد از تقید و تعلق
۲۰۸	مراقبت، تعدیل قوا نه تعطیل
۲۱۷	پاسخ اشکال چهارم، بیان شیوه سلوک
۲۱۷	کروی بودن مظهر تام
۲۱۹	کون جامع، نقطه مرکزی اعتدال
۲۲۰	هدف سلوک، نقطه مرکزی اعتدال
۲۲۰	ذکر خفی
۲۲۲	خلوت و عدم انزوا
۲۲۳	تنظیم تغذیه و خواب
۲۲۴	تعدیل و علاج عادات پست با ضد آنها
۲۳۱	گمان حکما بر نیاز طریق تصفیه
۲۳۱	نیاز به شرطهای دشوار و کم یاب
۲۳۳	نیاز به سنجش با برهان
۲۴۱	بی نیازی و استقلال طریق تصفیه
۲۴۱	شروط مشترك طریق حکمت و عرفان
۲۴۳	سهولت و دشواری طریق تصفیه
۲۴۶	وهم و خیال مانع مشترك عرفان و حکمت
۲۴۸	راههای کنترل وهم و خیال
۲۴۸	عشق حقیقی و مجازی
۲۵۲	اثر توحیدی فعالیت‌های شیطانی
۲۵۳	ادراکات نظری معده واردات الهی

۲۵۹	اعتبار و حقانیت طریق حکمت (دفع شبهات عارفان در نفی اعتبار حکمت)
۲۵۹	خطاپذیری حس و علوم حکمی
۲۶۰	حواس و بدن، معد علوم مفهومی و شهودی
۲۶۹	مبانی عرفانی حقانیت حکمت و عرفان
۲۶۹	حضور بالفعل همه حقایق در انسان
۲۷۰	راه خرق حجاب در حکمت و عرفان
۲۷۲	غرض تصفیه در حکمت و عرفان
۲۷۹	برتری عرفان بر برهان
۲۷۹	میزان عرفان
۲۸۴	اشارات

تکمیل و تنمیه

وحدت شخصی وجود و ارجاع تشکیک از «بود» به «نمود»

۲۹۱	مقدمه
۲۹۵	نقل و نقد براهین وحدت موجود
۲۹۵	برهان اول
۲۹۷	نقد برهان اول
۳۰۱	برهان دوم
۳۰۲	نقد برهان دوم
۳۰۲	برهان سوم
۳۰۳	نقد برهان سوم
۳۰۴	برهان چهارم
۳۰۴	نقد برهان چهارم
۳۰۵	برهان پنجم
۳۰۵	نقد برهان پنجم
۳۰۶	برهان ششم
۳۰۶	نقد برهان ششم
۳۰۷	برهان هفتم
۳۰۸	نقد برهان هفتم

۳۱۱	فراغت عرفان از بحث در اشتراك معنوی مفهوم وجود
۳۱۲	اشكال در اصل موضوع عرفان نظری
۳۱۴	حدس و تبیین وحدت شخصی وجود
۳۱۵	حکمت متعالیه و تبیین وحدت شخصی وجود
۳۱۶	برهان صدیقین و تبیین وحدت شخصی وجود
۳۱۸	تقریب برهان صدیقین بر مبنای امکان ماهوی
۳۱۹	تقریب برهان صدیقین بر مبنای تشکیک وجود
۳۲۳	برهان صدیقین، اولین مسئله فلسفی
۳۲۷	چند نکته
۳۲۷	یکم
۳۳۸	دوم
۳۳۹	سوم
۳۴۲	برهان صدیقین به لسان آیات و روایات
۳۴۶	تبیین وحدت شخصی وجود از راه تحلیل علیت
۳۵۱	موانع و حجب اثبات وحدت شخصی وجود
۳۵۲	اثبات وحدت شخصی وجود از راه بررسی معلول
۳۵۶	مطالب متفرع بر تحلیل معلول
۳۵۶	۱. بازگشت ماهیت به مفهوم
۳۶۲	۲. نیاز ماهیت به وجود در ثبوت ذاتیات خود
۳۶۳	۳. امتناع ادراك استقلال معلول
۳۶۴	۴. تفاوت «ما به نظر وما فیه نظر» در معانی حرفی
۳۶۶	۵. وحدت امر الهی و قاعده «الواحد»
۳۷۰	۶. ظهور وجه الله در قیامت کبرا
۳۷۰	اثبات وحدت شخصی وجود از طریق بررسی علت

وحدت اطلاقی وجود در قرآن و سنت

۳۷۷	آغاز: اهمیت وحدت اطلاقی وجود
۳۷۸	قرآن و سنت، خاستگاه اندیشه وحدت اطلاقی وجود
۳۷۸	از نظر قرآن ما سوی الله آیت اند نه معلول

۳۸۰	بیان قرآن و سنت قطعی در توحید کامل ، منزّه از شطح
۳۸۱	زبان عرفانی اسمایی قرآن
۳۸۲	مشاهده خدا قبل از هر شناختی
۳۸۳	وحدت صمدی حق در آیات الهی
۳۸۵	خدا تنها واجد فعل و تأثیر
۳۸۷	خدا، مالک حقیقی
۳۸۹	انحصار توکل در توکل به خدا
۳۹۲	خدای حاضر در شراشر هستی
۳۹۳	هرچه هستی ، اوست
۳۹۸	حدیث قدسی گنج پنهان
۴۰۲	عناصر محوری عرفان اسلامی
۴۰۷	برتری قرب فرایض از قرب نوافل
۴۰۹	امام هفتم و بیان توحید ناب در قرآن
۴۱۲	تو خود حجاب خودی

بیان موحد کامل

۴۱۵	توحید و اتحاد و وحدت و درجات موحد
۴۱۷	ضرورت انسان کامل در برهان و قرآن و کمال عرفان
۴۲۱	حیات کبرای موحد کامل
۴۲۳	موحد کامل ، مرآت حق و خلق
۴۲۵	نقش بی همتای توحید در تزکیه

فهرست‌ها

۴۲۹	فهرست آیات
۴۳۹	فهرست روایات
۴۴۳	فهرست اشعار
۴۴۵	فهرست اعلام
۴۴۹	فهرست کتب
۴۵۳	فهرست منابع